

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ“

Приета от ФС (протокол №11/25.04.2024г.):

Приета от КС (протокол №11/16.04.2024г.):

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Даниела Георгиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „КОНТРОЛ ВЪРХУ ДОХОДИТЕ И ОСИГУРЯВАНЕТО“

ЗА СПЕЦ: „Счетоводство и одит“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 7

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1.
(гл. ас. д-р Бистра Николова)
2.
(гл. ас. д-р Бранимира Колева)

Ръководител катедра:
„Счетоводна отчетност“ (доц. д-р Надежда Попова - Йосифова)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина „Контрол върху доходите и осигуряването“ създава практически ориентирани познания за подоходното облагане и осигуряването на физическите лица. При преподаването на дисциплината се акцентира на технологичните аспекти на контрола върху – доходите от трудови правоотношения, доходите от осъществяването на стопанска дейност, определянето и внасянето на здравните и социалните осигурителни вноски. Формират се знания и умения за установяване на нарушения и измами в сферата на подоходното облагане и задължителното осигуряване на физическите лица. Разглеждат се и нормативно регламентирани възможности за избягване на двойното данъчно облагане на доходите. Придобитите знания и умения по тази дисциплина допринасят за успешна професионална реализация в сферата на одита, контролната дейност, финансово-счетоводната отчетност и експертиза, като създават основа за надграждане на познанията в следващи образователни степени и научна работа в тези насоки.

Обучението по дисциплината „Контрол върху доходите и осигуряването“ формира у студентите следните компетентности:

- Цифрова компетентност – подобряват се уменията за ползване на съвременните цифрови технологии за целите на обучението, професионалната подготовка и социалната активност, в т.ч. способност за откриване и ползване на релевантна финансово-отчетна и нефинансова информация; ползване на бази от данни, както и архивна отчетна информация от предходни отчетни периоди; работа със специализирани, настолни, уеб и мобилни приложения, свързани с данъчно-осигурителните задължения;

- Гражданска компетентност – въз основа на участие в тематични дискусии, разработване и представяне на реферати в екип се развива нагласа за отговорно гражданско поведение, за участие в обществения живот чрез разбиране на социални, икономически, правни и политически понятия, глобалните процеси и концепцията за устойчиво развитие;

- Предприемаческа компетентност – развиват се умения за анализ и оценка на конкретна ситуация, анализ на ключови икономически показатели, форми на организация на бизнеса; умения за планиране на работата, критично и аналитично мислене, управление на ресурси и средства, вземане на информирани решения, дисциплинираност и поемане на отговорност, креативност, работоспособност и гъвкавост при решаване на проблеми, финансова грамотност, умения за работа в екип и делови умения; умения да се събират, класифицират и оценяват счетоводни данни и икономически показатели с цел решаване на конкретни задачи; формира се способност за интерпретиране на финансова и нефинансова информация;

- Езикова грамотност – развиват се умения за четене, писане, разбиране и интерпретиране на данни и информация, свързани с предмета на изучаваната дисциплина, например специализирани публикации, отчети за събиране на данъчните приходи и статистически данни;

- Личностна компетентност – развиват се способности да се разсъждава и да се изразява аргументирано мнение при провеждане на тематични дискусии по дисциплината, да се управлява ефективно времето и да се работи конструктивно в екип при разработване на реферати и презентирането им на семинарните занятия.

По своя характер дисциплината „Контрол върху доходите и осигуряването“ е интегрирана/хибридна – необходими са икономически, социални, счетоводни, данъчни, финансово-контролни, юридически познания; ползват се изследователски методи, технически и комуникационни умения.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
1. Същност и особености на подоходното облагане		2	2	
1.1.	Роля и значение на подоходното облагане			
1.2.	Видове подоходно облагане			
1.3.	Система на подоходно облагане в България			
2. Обекти на контрола върху доходите на физическите лица		4	4	
2.1.	Контрол върху облагаемите доходи			
2.2.	Контрол върху необлагаемите доходи и данъчните облекчения			
2.3.	Контрол върху формирането на данъчната основа			
2.4.	Контрол за изпълнение на задълженията, свързани с подоходното облагане – деклариране, вноски и др.			
3. Технологични аспекти на контрола върху доходите на физическите лица		4	4	
3.1.	Информационно осигуряване и методически инструментариум на проверките върху доходите			
3.2.	Информационно осигуряване и методически инструментариум на ревизиите върху доходите			
3.3.	Технология на ревизията за установяване на данъчните задължения на физическите лица			
4. Нарушения и измами при облагане доходите на физическите лица		2	2	
4.1.	Видове нарушения и измами			
4.2.	Предпоставки за възникване на нарушенията и измамите			
4.3.	Индикатори за наличие на нарушения и измами			
5. Методи за избягване на двойното данъчно облагане на доходите		2	2	
5.1.	Спогодби за избягване на двойното данъчно облагане на доходите			
5.2.	Данъчен кредит при определяне на подоходните данъци			
5.3.	Освобождаване с прогресия при определяне на подоходните данъци			
6. Видове осигурителни вноски		2	2	
6.1.	Допълнителни, задължителни и доброволни осигурителни вноски			
6.2.	Осигурителни вноски на лицата, назначени по трудов договор			
6.3.	Осигурителни вноски на самоосигуряващите се лица			
6.4.	Осигурителни вноски на лицата, заети по извънтрудови правоотношения			
7. Обекти на контрола върху осигурителните вноски		4	4	
7.1.	Формиране на осигурителния доход			
7.2.	Определяне на осигурителните вноски			
7.3.	Деклариране и срокове за внасяне на осигурителните вноски			
8. Технологични аспекти на контрола върху осигурителните вноски		4	4	
8.1.	Информационно осигуряване и методически инструментариум на проверките върху осигурителните вноски			

8.2.	Информационно осигуряване и методически инструментариум на ревизиите върху осигурителните вноски			
8.3.	Технология на ревизията за установяване на задълженията за осигурителните вноски на физическите лица			
9. Нарушения при определянето и внасянето на осигурителните вноски		2	2	
9.1.	Видове нарушения и измами			
9.2.	Предпоставки за възникване на нарушенията и измамите			
9.3.	Индикатори за наличието на нарушения и измами			
10. Контролно въздействие в резултат на осъществен контрол върху доходите и осигурителните вноски		4	4	
10.1.	Видове мерки за превенция и отстраняване на нарушенията и измамите, свързани с подоходното облагане и задължителните осигурителни вноски			
10.2.	Санкции и глоби за установени нарушения, свързани с подоходното облагане			
10.3.	Санкции и глоби за установени нарушения, свързани със задължителните осигурителни вноски			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Курсова работа	1	30
1.2.	Контролна работа (тест, задача и/или казус)	1	30
1.3.	Практическо задание	1	30
Общо за семестриалното оценяване:		3	90
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит (тест)	1	30
Общо за сесийното оценяване:		1	30
Общо за всички форми на контрол:		4	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Адамов, В., Димитрова, Т., Ненков, В. и др. Техника на данъчното облагане. Свищов: Акад. изд. „Ценов”, 2013.
2. Атанасова-Дренска, Т., Бобев, Р. Данъчен и осигурителен контрол. София: Изд. комплекс - УНСС, 2012.
3. Коцев, Ц., Владимирова, Т., Владимиров, В. и др. Публични финанси. Варна: СТЕНО, 2008.
4. Николова, Б. Данъчен контрол. Технология, методика и модели. Добрич: МАРТИНЕ, 2019.
5. Николова, Б., Колева Б., Теория на финансовия контрол. Добрич: МАРТИНЕ, 2018.
6. Тананеев, Е. и П. Стойкова. Данъчно-осигурителен контрол: Метод. и правни аспекти. Свищов, Акад. изд. Ценов, 2006.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Благойчева, Х., Илиев, К., Социално осигуряване: Практически казуси и методики. Варна: Силуети, 2012.
2. Вълканов, Н., Филипова, К., Илиев, К. И др. Финанси и устойчиво развитие. Варна: Наука и икономика, 2013.
3. Гевренова, Н. Социално и здравно осигуряване: 2024 - София: СИЕЛА, 2024.
4. Иванов, И. и др. Социално осигуряване 2024 година. София: ИК „Труд и право”, 2024.
5. Николова, Б. Данъчният контрол като потребител на счетоводна информация // Сборник с доклади от научна конференция. Изд. Наука и икономика, ИУ-Варна, 2012. 532 с.
6. Коцев, Ц., Вачков, С., Владимирова, Т. и др. Финанси. София: МАРТИЛЕН, 2006.
7. Коцев, Ц., Владимирова, Т., Герчева, С. Публични финанси. Варна: LiterNet, 2005.
8. Николова, Б. Данъчно-осигурителният контрол – продукт на симбиозата между данъци и осигуровки // Счетоводство XXI, юли-август 2009. 36 с.
9. Николова, Б. Връзка между ефективността на данъчния контрол и качеството на счетоводната информация // Актив, юни 2012. 8 с.
10. Пашев, К. Данъчна политика и администрация. София: Унив. изд. „Св. Климент Охридски”, 2006.
11. Савов, В. Данъчно облагане 2024: Коментар: ЗМДТ. ЗДДФЛ. ЗКПО. ЗДДС. ППЗДДС. ЗАДС. ЗВНАУА.ЗДЗП.ЗОПБ. София: СИЕЛА, 2024.
12. Тананеев, Е. и П. Стойкова. Данъчен контрол и администрация. В. Търново, Фабер, 2008.
13. Томов, Й., Крумов, К. Стопански, финансов и данъчен контрол. Свищов, Акад. изд. Ценов, 2007.
14. Христов, В. Данъчна политика и данъчни тенденции в ЕС. Пловдив: Научни трудове [на] Европейски колеж по икономика и управление, 2014.
15. Cullen, J. B., Gordon, R. H. Taxes and entrepreneurial activity: theory and evidence for the U.S. Cambridge: National Bureau of Economic Research, 2002.
16. Hermanson, Roger H. Auditing Theory and Practice, 6. ed., IRWIN, 1993.
17. James, S., Nobes, C. The Economics of Taxation 2015/16. Principles, Policy and Practice. Birmingham: Fiscal Publ., 2015.
18. Nikolova, B. Personal Income Taxation and Its Effects on Economic Development and Growth: Chapter 45. Research Anthology on Macroeconomics and the Achievement of Global Stability, Hershey, Pennsylvania, USA: IGI Global Publ., 2023, 816-840., ISBN: 978-166-84-7460-0 / DOI: [10.4018/978-1-6684-7460-0.ch045](https://doi.org/10.4018/978-1-6684-7460-0.ch045).
19. Nikolova, B. Tax Audit and Taxation in the Paradigm of Sustainable Development: The Impact on Economic, Social and Environmental Development: [Monography: 13 Book Chapters]. Basel: Springer Nature Switzerland, 2023, 222. - (Contributions to Management Science)., ISSN: 1431-1941, ISBN: 978-3-031-32125-2 / DOI: <https://doi.org/10.1007/978-3-031-32126-9>.
20. Smith, Jay M. et al. Accounting for Income Taxes and Statement of Cash Flows. Cincinnati: South-Western Publishing Co., 1989.
21. Закон за данъците върху доходите на физическите лица. Обн. ДВ. бр.95 от 24 Ноември 2006г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.106 от 22 Декември 2023г.
22. Закон за здравното осигуряване. Обн. ДВ. бр.70 от 19 Юни 1998г., посл. изм. ДВ. бр.16 от 23 Февруари 2024г.
23. Кодекс за социално осигуряване. Обн. ДВ. бр.110 от 17 Декември 1999г., посл. изм. ДВ. бр.27 от 29 Март 2024г.
24. www.nap.bg.
25. www.noi.bg.